

FRDO INFO

Nieuwsbrief van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

April 2010 – nr 45

Inhoud

- [1. Advies duurzaam voedingssysteem](#)
- [2. Advies CO2 prijssignaal](#)
- [3. Jaarverslag FRDO](#)
- [4. Persprijs duurzame ontwikkeling](#)
- [5. Activiteiten werkgroepen](#)

---

1. Advies duurzaam voedingssysteem

Het huidige voedingssysteem stuit over de ganse keten op economische, sociale en milieugrenzen. In die optiek vroeg minister van klimaat en energie Paul Magnette de raad om advies over een wijziging van de manier waarop we voedsel produceren, transformeren en uiteindelijk consumeren in functie van een transitie naar een duurzamer voedingssysteem.

Na een definitie van wat de FRDO verstaat onder een duurzaam voedingssysteem, en een aanbeveling voor bijkomend onderzoek om een dergelijk voedingssysteem te bevorderen, formuleert de raad in consensus een aantal voorstellen voor het beleid op federaal niveau.

Zo vraagt de FRDO een nationaal, beleidsoverschrijdend platform op te zetten om de transitie naar een duurzaam voedingssysteem te begeleiden, er voor te zorgen dat de visie op lange termijn op een geïntegreerde manier in het beleid opgenomen wordt, werk te maken van een duurzaam landbouw- en visserijmodel wereldwijd en ervoor te zorgen dat werknemers, producenten en andere actoren van de hele productieketen over een voldoende inkomen beschikken dat hun aanvaardbare leef- en werkomstandigheden garandeert.

Verder pleit de raad voor evenwichtige relaties tussen de verschillende schakels van de keten en een correcte prijs, een verbetering en ondersteuning van bestaande concepten als korte keten en verkorting van de keten, seizoensproducten, biologische producten en geïntegreerde teelt. Hij vraagt ook om een gezonde en evenwichtige voeding te promoten. In die optiek dringt de raad er op aan de verschillende actoren samen te brengen om één éénduidige seizoenskalender voor verse groenten en fruit uit te bouwen en de bestaande viswijzers te combineren en verder uit te bouwen met alle betrokken actoren.

Wat het aanbod betreft, is de FRDO voorstander van het systematisch vergroten van het aanbod van producten uit duurzame voedingssystemen door financiële of technische ondersteuning. De raad vraagt om na een evaluatie, het proefproject in overheids- en schoolrestaurants inzake een meer duurzaam aanbod uit te breiden en hiervoor voldoende budget te voorzien. Op het vlak van bewaring, verpakking en verspilling vraagt de FRDO om verder te bouwen op de behaalde resultaten inzake selectieve inzameling en recyclage van verpakkingen en de nodige aandacht te besteden aan operatoren die aan het systeem ontsnappen. Daarnaast dient de omschakeling naar energie-efficiëntere systemen in de sector te worden bespoedigd en initiatieven om consumenten te sensibiliseren inzake verspilling in stand te worden gehouden.

Over een aantal onderwerpen konden de leden van de FRDO geen consensus bereiken. Het gaat met name om het gebruik van producten die potentieel schadelijk zijn voor de gezondheid, zoals sommige additieven, glucosestroop, hormoonverstorende stoffen, transvetzuren; de nood aan een verminderde afhankelijkheid van het gebruik van biociden en pesticiden, en een vermindering van de schadelijke effecten van het gebruik ervan; het invoeren van reguleringsmechanismen die het verplicht maken de rechten van de werknemers te respecteren, het wettelijk verplichten en opleggen van criteria inzake transparantie en sociale traceerbaarheid in de ganse keten, en het onderschikken van het handels- en investeringsbeleid aan het naleven van de internationale arbeidsnormen van de IAO; het naar voor

schuiven van Fair Trade als *best practice* inzake duurzame handelsproducten; het uitwerken van een wetgeving om jongeren ook buiten de school te beschermen tegen reclame-invloeden; het gebruik van palmolie in de voeding.

De FRDO gaat in dit advies niet in op de eiwitproblematiek, die nochtans door alle leden wordt erkend als een belangrijke uitdaging. De raad meent dat het de moeite loont om dieper in te gaan op deze kwestie en er een specifiek debat aan te wijden (over zowel de import van plantaardige eiwitten als de productie en consumptie van dierlijke eiwitten). De raad verbindt zich ertoe om hierover tegen half 2010 een advies uit te brengen.

Dit advies werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 26 maart. Klik hier voor de volledige tekst van het advies: http://www.frdo-cfdd.be/DOC/pub/ad_av/2010/2010a03n.pdf

[Terug naar inhoud](#)

2. Advies CO2 prijssignaal

In antwoord op een vraag van minister Magnette heeft de FRDO zich gebogen over de mogelijkheid om als overheid een prijssignaal te geven dat de overgang van onze samenleving naar een lagekoolstofeconomie zou versnellen. Dit prijssignaal dient zowel begrepen als een "prijssignaal consumptie" met als doel de overstap naar meer wenselijke productie- of consumptiepatronen aan te moedigen, als een "prijssignaal gebaseerd op externaliteiten" met als doel de kostprijs te vertalen van negatieve externe factoren (bijvoorbeeld sociale of ecologische factoren) die zijn veroorzaakt door de productie of consumptie van het betrokken goed of dienst en die niet in de marktprijs opgenomen zijn.

De FRDO besloot om binnen de verschillende instrumenten die ressorteren onder het prijssignaal in verband met CO₂ emissies, de CO₂-taks als optie te onderzoeken. Om de hoger vermelde redenen moet het bedrag van de taks (ten minste gedeeltelijk) de externe kosten weergeven van de door de CO₂-productie veroorzaakte vervuiling en worden vastgelegd op een niveau en met een dusdanige evolutie (progressief karakter op termijn) die op lange termijn tot gedragswijzigingen leiden en die een duurzame invloed kunnen hebben op de investeringsbeslissingen.

De raad vindt het van essentieel belang een CO₂-taks zichtbaar, aanvaardbaar en begrijpelijk te maken bij de gezinnen en ondernemingen, wat inhoudt dat vooraf geïnformeerd wordt over de invoering, met een rechtvaardiging en een verduidelijking van de doelstellingen; dat een evolutie in de tijd gegarandeerd wordt op korte, middellange en lange termijn; dat de maatregel begeleid wordt, met name door alternatieven te voorzien; dat het aanpassingsvermogen van de actoren gestimuleerd wordt, met name op het vlak van de investeringen; en dat informatie beschikbaar is over alternatieven, zowel wat betreft consumptie- en productiepatronen als inzake transport of verwarming.

Een CO₂-taks zou idealiter moeten worden ingevoerd op wereldniveau en, indien dit niet mogelijk zou zijn, op Europees niveau. De FRDO is van mening dat België bij zijn uitoefening van het Europese voorzitterschap vanaf juli 2010 de kans moet grijpen om dit debat weer op gang te brengen. Een CO₂-taks in de transportsector kan in België ingevoerd worden binnen het kader dat de FRDO had voorgesteld in zijn advies over groene fiscaliteit in het kader van duurzame ontwikkeling.

Over een aantal onderwerpen konden de leden van de FRDO geen consensus bereiken, met name waar het gaat om de grondslag van de taks (enkel CO₂ of CO₂ en energie-inhoud); de impact op de prijzen en lonen (via de loonindexering); de modaliteiten van toepassing voor de gezinnen en de ondernemingen en de besteding van de inkomsten van de taks.

Dit advies werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 26 maart. Klik hier voor de volledige tekst van het advies: http://www.frdo-cfdd.be/DOC/pub/ad_av/2010/2010a04n.pdf

[Terug naar inhoud](#)

3. Jaarverslag 2009

De FRDO heeft zijn jaarverslag 2009 gepubliceerd. In dit verslag vindt u een synthese van de verschillende adviezen die het voorbije jaar werden goedgekeurd, met daarbij een overzicht van de opvolging van die adviezen door de regering (zoals door de ministers of hun vertegenwoordigers meegedeeld tijdens de algemene vergadering van 25 februari 2010). Ook de andere activiteiten die de FRDO het afgelopen jaar organiseerde (fora, communicatie-activiteiten, studies, contacten) komen aan bod in het jaarverslag.

In zijn voorwoord onderstreepte FRDO-voorzitter Theo Rombouts dat het draagvlak voor duurzame ontwikkeling afgelopen jaar steviger is geworden. *“De beleidsvoorstellen die resulteerden uit onze vorige forumdag (2008) over een koolstofvrije samenleving in 2050, werden het voorbije jaar voorgelegd aan een panel van 72 opiniemakers. Dit initiatief kaderde in ons driejaarlijks onderzoek naar het draagvlak voor duurzame ontwikkeling. Het valt daarbij op de innoverende voorstellen op gebied van duurzame productie, voeding, wonen en mobiliteit op een ruim draagvlak bij de geïnterviewden kunnen rekenen. Laat dit een duidelijk signaal vormen voor de overheid. Het onderzoek leerde ons ook dat het begrip duurzame ontwikkeling bij de deelnemers niet meer wordt gezien als een modewoord of een randfenomeen. De term wordt ook niet langer meer in de milieuhoek gesitueerd, maar omschreven als een integratie van economische, milieu- en sociale aspecten. Eveneens een belangrijke vaststelling. Hopelijk zullen deze resultaten de federale overheid stimuleren om de beleidsinstrumenten die werden ontwikkeld voor het stroomlijnen van het beleid in een duurzaam-ontwikkelingskader, zoals het federaal plan en het rapport duurzame ontwikkeling en de duurzame ontwikkelingseffectbeoordeling (DOEB) wat effectiever te benutten.”*

Het jaarverslag heeft eveneens aandacht voor de doelstellingen, de samenstelling en de werking van de raad en zijn organen (de algemene vergaderingen, het bureau, de werkgroepen en het secretariaat), en bevat een financieel verslag.

Het jaarverslag 2009 is beschikbaar op onze website www.frdo.be. U kunt een “papieren” exemplaar bekomen bij het secretariaat (mail@frdo.be).

[Terug naar inhoud](#)

4. Persprijs duurzame ontwikkeling

Begin dit jaar lanceerde de FRDO officieel zijn “FRDO persprijs duurzame ontwikkeling”. Deze prijs bekroont een journalistiek product dat zowel beantwoordt aan criteria van inhoudelijke en vormelijke kwaliteit als in zijn berichtgeving blijk geeft van een duurzame-ontwikkelingsvisie. Dit laatste houdt in dat een onderwerp vanuit verschillende invalshoeken bekeken wordt (economische, ecologische en sociale) en ook aandacht heeft voor het mondiale kader en het langetermijnperspectief.

De prijs gaat afwisselend naar de geschreven pers (dagbladen en periodieke pers, in een volgend stadium ook internetpublicaties) en naar de audiovisuele media (televisie, radio, video). Deze eerste editie bekroont een product van de geschreven pers: één of meerdere artikelen die oorspronkelijk in een krant of tijdschrift gepubliceerd werden in het Nederlands of het Frans, tussen 30 september 2009 en 30 september 2010.

Meer informatie over deze prijs en het reglement vindt u op de website van de FRDO : http://www.frdo.be/NL/fora_persprijs.html

[Terug naar inhoud](#)

5. Activiteiten werkgroepen

Werkgroep Strategieën voor Duurzame Ontwikkeling

Er zijn momenteel geen activiteiten gepland.

Werkgroep Energie en Klimaat

Deze werkgroep bereidt op vraag van minister Magnette adviezen voor over de beheersing van de energievraag, over de klimaatwet en over het klimaatbeleid "post Kopenhagen".

Wergroep Internationale Betrekkingen

Deze werkgroep organiseert eind mei een rondetafel over de WTO-onderhandelingen en het Belgische handelsbeleid met Minister van Buitenlandse Zaken Steven Vanackere.

Wergroep Productnormen

Er zijn geen nieuwe activiteiten gepland.

Wergroep Sensibilisatie en Communicatie

De werkgroep is betrokken bij de organisatie van de "FRDO Persprijs duurzame ontwikkeling" (zie 4)

Wergroep Wetenschappelijk onderzoek

Er zijn momenteel geen activiteiten gepland.

Wergroep Voeding ad hoc

Na zijn advies over een duurzaam voedingssysteem (zie 1) zal deze werkgroep zich buigen over een onderdeel van de voeding, met name de dierlijke en plantaardige eiwitten.

Wergroep Biodiversiteit en Bossen

Er zijn momenteel geen activiteiten gepland.

[Terug naar inhoud](#)

FRDO INFO is de nieuwsbrief van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO). De FRDO geeft adviezen aan de Belgische federale overheid over het beleid inzake duurzame ontwikkeling. De raad organiseert ook activiteiten om het draagvlak voor duurzame ontwikkeling te vergroten.

Overname van artikelen uit FRDO INFO met bronvermelding is toegestaan.

Adres: Ernest Blérotstraat 17, B-1070 Brussel, België

Tel.: +32 (0)2 7433150

Fax: +32 (0)2 7433159

<http://www.frdo-cfdd.be>

mail@frdo-cfdd.be

Indien u deze gratis nieuwsbrief niet rechtstreeks in uw mailbox hebt gekregen, kunt u zich abonneren door een mail te sturen naar het adres hierboven met vermelding van naam, (eventueel) organisatie, adres en mailadres, en als onderwerp (subject) "abonnement". Gelieve ook te vermelden of u FRDO INFO in het Nederlands of het Frans wenst. Wil u de nieuwsbrief niet langer ontvangen, vermeld dan "uitschrijven" als onderwerp in de mail.